

**Redegjørelse for aktsomhets-
vurderinger etter Åpenhetsloven**
Vygruppen 2022

Åpenhetsloven trådte i kraft 1.juli 2022. Loven skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Åpenhetsloven stiller krav om å gjennomføre aktsomhetsvurderinger i tråd med OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, svare ut skriftlige forespørsler om informasjon og redegjøre for arbeidet som gjøres på området.

Indikatorer grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold for 2022	Vygruppen	Vy tog	Gjøvik-banen	Vy buss	K & I	CargoNet	Agilia	Team Verksted
Antall ledere/styremedlemmer som har fått opplæring (andel %)	13	9	-	10	-	8	1	2
Antall medarbeidere som har fått opplæring	37	-	-	2	-	-	-	0

Antall mottatte informasjonskrav	1	-	-	-	-	-	-	0
Antall mottatte varsler	2	-	-	0	0	0	1	0

Antall leverandører	1 183	211	108	2 978	-	800	77	1 088
Antall avtaler*	177	220	2	147	40	13	-	-
Antall avtaler/leverandører registrert utenfor Norge	4	12	0	40	5	50	4	82
Antall avtaler som er risikovurdert	177	220	2	147	40	13**	77	-
Antall avtaler med vesentlig risiko for brudd på menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	52	112	2	22	6	35	25	100
Antall leverandører med brudd på våre etiske retningslinjer, grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold	0	0	0	0	0	0	0	0
Antall leverandører hvor det ble satt krav til forbedringer	2	0	0	5	0	0	0	0
Antall leverandører hvor kontrakten ble sagt opp på grunn av brudd	0	0	0	0	0	0	0	0
Antall straffesaker	0	0	0	0	0	0	0	0

* Det kan være flere leverandører per avtale

** En overordnet risikovurdering er gjennomført for leverandører med spend over 1 mill NOK

Vy har i flere år jobbet med ansvarlig virksomhet, men har det siste året jobbet systematisk for å bedre møte kravene i åpenhetsloven. Dette er også et prioritert område hvor vi ønsker å jobbe med kontinuerlig forbedring de kommende årene.

Vår policy er at vi skal drive vår forretningspraxis og gjennomføre aktsomhetsvurderinger i tråd med FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. Som del av aktsomhetsvurderingen skal vi kartlegge faktisk og potensiell risiko for negativ påvirkning på menneskerettighetene som vi har forårsaket, bidratt til eller er direkte knyttet til gjennom vår aktivitet, både i egen virksomhet og i leverandørkjeden. Vi skal stanse, forebygge og/eller redusere slik påvirkning. Effekten av tiltakene skal overvåkes og vurderes, og kommuniseres til de berørte. Vår policy for ivaretagelse av arbeidstaker- og menneskerettigheter omfatter alle konsernets forretningsområder og selskaper, og er gjeldende for ansatte, vikarer og konsulenter som representerer disse.

Innholdet i denne policyen videreføres til våre leverandører gjennom «Etske krav til leverandører» (Code of Conduct). Disse gjelder for samtlige leverandører til Vygruppen og deres underleverandører. Vår policy for ivaretagelse av arbeidstaker- og menneskerettigheter og etiske krav ble revidert i år og både policy og etiske krav til leverandører

Forhold som omhandler ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet er omtalt i vår GRI-rapport og kapittelet om “Engasjerte og kundeorienterte medarbeidere” i års- og bærekraftsrapporten, og det henvises til disse for mer informasjon. Denne redegjørelsen omfatter derfor i all hovedsak informasjon om vårt arbeid med aktsomhetsvurderinger i vår leverandørkjede.

Tabellen nedenfor viser våre nøkkeltall for arbeidet med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

er vedtatt av Vygruppens konsernsjef. Alle ledergruppene har også blitt orientert om policy for arbeidstaker- og menneskerettigheter.

Vygruppens policy og etiske krav til leverandører er tilgjengelig på vår nettside, <https://www.vy.no/vygruppen/baerekraft-og-samfunnsansvar>.

Det rapporteres om status for bærekraftsarbeidet en gang i året i en egen sak til Vys eier, Samferdselsdepartementet, og som egen sak i konsernstyret.

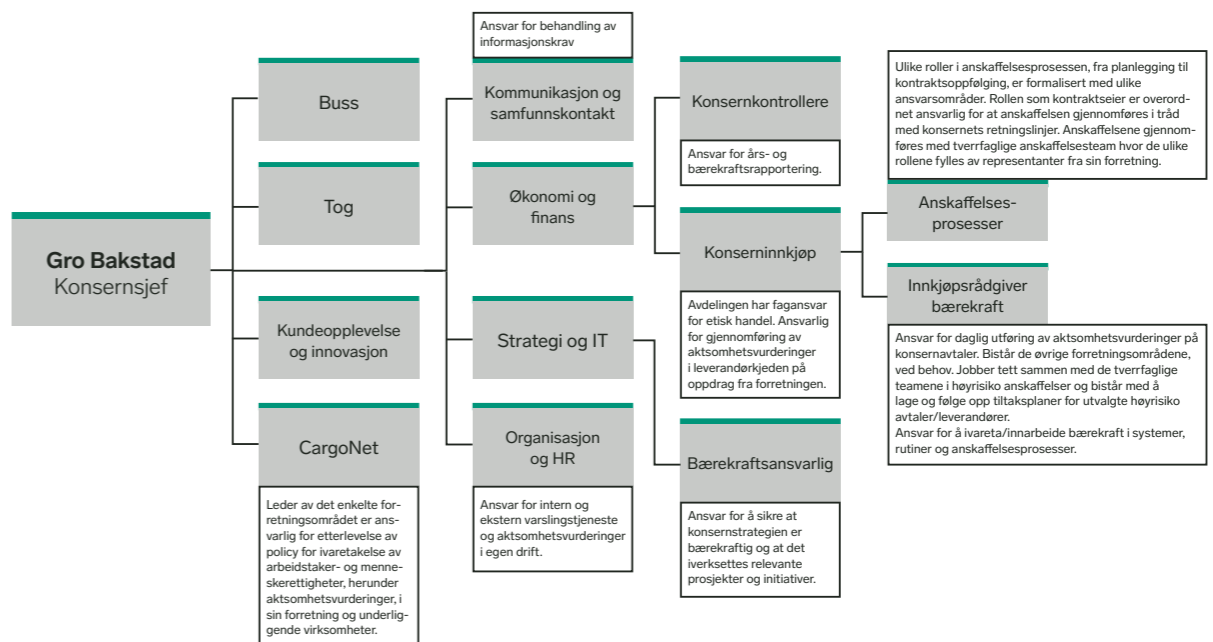
Organisering

Leder av det enkelte forretningsområdet er ansvarlig for etterlevelse av policy for ivaretagelse av arbeidstaker- og menneskerettigheter, herunder aktsomhetsvurderinger, i sin forretning og underliggende virksomheter.

Konserninnkjøp som er organisert i konsernsenteret, har spisskompetanse på innkjøp og etisk handel, og fungerer som innkjøpsavdeling for konsernet. Ansvar for planlegging, inngåelse og oppfølging av kontrakter er fordelt gjennom styrende dokumenter «Roller og ansvar i anskaffelsesprosessen» og gjennom tjenesteavtaler med virksomhetene. Det gis en årlig fullmakt fra konsernledelsen knyttet til inngåelse av og oppfølging av kontrakter som dekker flere av forretningsområdene.

I tjenesteavtalen med forretningsområdene er etisk handel spesifisert og konserninnkjøp har gjennom denne et ansvar for å gjennomføre arbeidet med å sikre bærekraft i leverandørkjeden, inklusive å utføre risikoanalyser, gjennomføre tiltak og rapportere på disse. Arbeidet gjennomføres ved hjelp av en dedikert ressurs, innkjøpsrådgiver bærekraft, som gjennomfører arbeidet med aktsomhetsvurderingene knyttet til leverandørkjeden. Innkjøpsrådgiver bærekraft samarbeider tett med de øvrige innkjøpsmedarbeiderne om både anskaffelser og kontraktsoppfølging der hvor det er identifisert en risiko for negative konsekvenser knyttet til bærekraft. Innkjøpsrådgiver bærekraft har også et spesifikt ansvar for å ivareta og innarbeide bærekraft i systemer, rutiner og prosesser i innkjøpsavdelingen.

I henhold til Roller og ansvar i anskaffelsesprosessen har kontraktsforvalter det overordnede ansvaret for å implementere nye kontrakter i linjen, inklusive å følge opp brukere, leverandør og andre interessenter i kontraktsperioden. Hver kontrakt i Vy har en utnevnt kontraktsforvalter, som oftest fra linjen. Kontraktsoppfølgingen foregår i et tverrfaglig samarbeid mellom kontraktsforvalter, innkjøpskoordinator, fagansvarlig og andre for å følge opp kontraktens vilkår. I de tilfeller hvor kontrakten er merket med høy risiko knyttet til bærekraft, vil også innkjøpsrådgiver bærekraft delta i det tverrfaglige teamet.

I forbindelse med utarbeidelsen av Vygruppens års- og bærekraftsrapport, skal hvert forretningsområde og/eller selskap rapportere på følgende:

- Faktiske negative konsekvenser for arbeidstaker- og menneskerettigheter og vesentlig risiko for dette, i egen virksomhet og i leverandørkjeden, identifisert gjennom kartlegging
- Kort beskrivelse av fremgangsmåte for å identifisere slike konsekvenser
- For identifiserte negative konsekvenser og vesentlig risiko for dette skal det foreligge en beskrivelse av tiltak som er eller planlegges igangsatt for å stanse, forebygge eller redusere denne påvirkningen
- For hvert tiltak, beskrivelse av faktiske eller forventede resultater av dette
- En oversikt over identifiserte tilfeller av menneskerettighetsbrudd, inkludert utførte eller planlagte gjenopprettningstiltak

Denne rapporteringen er lagt inn i den ordinære rapporteringen til års- og bærekraftsregnskapet. Innhenting av tall og fakta knyttet til arbeidstaker- og menneskerettigheter gjøres i et samarbeid mellom innkjøpsavdelingen, konsernøkonomi og det enkelte forretningsområde, og er konsolidert på konsernivå.

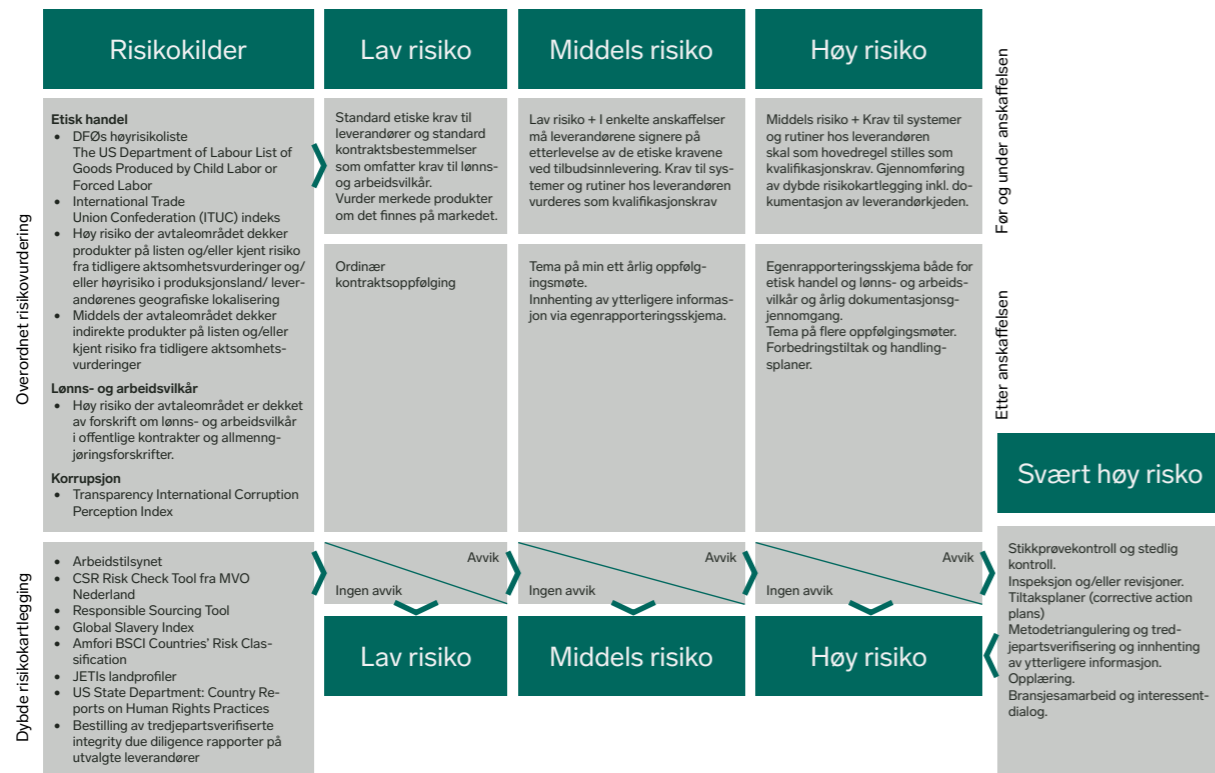
Identifisere negative konsekvenser og vesentlig risiko

Vy gjennomfører årlige overordnede risikoanalyser av miljø, sosiale og etiske forhold i våre innkjøpsplaner og avtaleporteføljer. Den overordnede risikokartleggingen deles inn i risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter og risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår. For risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter legges som hovedregel DFØs høyrisikoliste til grunn sammen med informasjon innhentet i tidligere aktsomhetsvurderinger og fra eventuelle

interessenter. Om produktkategorien ikke finnes på DFØs høyrisikoliste sjekkes også andre kilder som Upphandlingsmyndighetens Riskanalystjeneste, MVOs CSR Risk Check tool, The US Department of labours list of goods produced by child labor or forced labor, Responsible sourcing tool og ITUC sin oversikt over arbeidstakerrettigheter i ulike land.

Dersom avtaleområdet omfattes av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og allmenngjøringsforskrifter vil det i hovedsak anses å være en kategori med høy risiko.

Risikovurdering og oppfølging av grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Rutiner og retningslinjer

Etiske retningslinjer er en del av arbeidsavtalen ved nyansettelser og tilgjengelig for alle ansatte på intranett. Vygruppen har en intern varslingsrutine og varslingskanal som er gjort kjent gjennom en forenklet varslingsplakat og er i henhold til kravene i arbeidsmiljøloven. I tillegg er det opprettet en ekstern varslingskanal. Kommunikasjonsavdelingen har ansvar både for varslingstjenesten og er kontaktpunkt for henvendelser om åpenhetsloven fra allmenheten.

Vygruppens etiske krav til leverandøren ligger som kontraktsvilkår i alle våre avtaler. Der hvor avtaleområdet er vurdert til middels eller høy risiko skal det alltid vurderes om etiske krav også skal stilles som kvalifikasjonskrav. Kvalifikasjonskravet tilpasses ut fra hva som skal anskaffes. Vi prioriterer å følge opp de alvorligste risikofaktorer for brudd på menneske- og arbeidstakerrettigheter, basert på alvorlighetsgrad og sannsynlighet. Vi gjennomfører bakgrunnsjekker og innhenter informasjon fra leverandørene gjennom egenrapporteringsskjemaer og oppfølgingsmøter. Dersom vi finner avvik, setter vi tydelige krav til forbedringer. På utvalgte leverandører gjennomføres det også ytterligere dokumentasjonskontroll, stikkprøver, inspeksjon og/eller revisjon i leverandørkjeden, stedlig kontroll og innhentning av tredjepartsvurderinger. Oppfølging og tiltak per leverandør er samlet i et eget kontraktsoppfølgingsverktøy i Excel. I 2023 implementer Vy et nytt innkjøpssystem som gir bedre mulighet for systematisering av kontraktsoppfølgingen. Det er per i dag ikke avdekket brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter, men det er avdekket mangelfullt

arbeid med aktsomhetsvurderinger og etterlevelse av Vys etiske krav.

Vygruppen anerkjenner at vår forretningspraksis kan ha potensiell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Samtidig ønsker vi å bidra til positiv utvikling i vår leverandørkjede og vi tilstreber leverandørforhold med leverandører som viser særlig vilje- og evne til å jobbe med positiv utvikling i leverandørkjeden. Vi erkjenner at vi per i dag ikke håndterer alle tenkelige negative konsekvenser i vår leverandørkjede.

Aktsomhetsvurderinger egen drift

Vygruppen er en ansvarlig arbeidsgiver og forhold knyttet til menneskerettigheter og lønns- og arbeidsforhold for ansatte i egen virksomhet inngår som sentrale deler av partssamarbeidet. Vurderinger knyttet til anstendige arbeidsforhold i form av jobbtrygghet, ivaretagelse av helse og generelle lønnsforhold er godt forankret i Hovedavtalen og tariffavtaler som del av dette samarbeidet.

Gjennom våre etiske retningslinjer og konsernfelles HMS-erklæring har vi definert krav og forventninger til både egen virksomhet og leverandører om å jobbe for et inkluderende, ikke-diskriminerende og mangfoldig arbeidsmiljø, der enkeltmennesket respekteres og verdsettes. Vy gjennomfører regelmessige risikoanalyser hvor arbeidsforhold og da i særlig grad forhold knyttet til det å ivareta et trygt og godt arbeidsmiljø inngår og som legger grunnlaget for vårt forebyggende arbeid. Forhold knyttet til arbeidstakeres rettigheter og øvrige arbeidsforhold er regelmessig gjenstand for drøftelser med arbeidstakersiden

gjennom partsamarbeidet. Både tog og buss er sertifisert etter ISO 45 001. Dette medfører at det settes høye krav til kontinuerlig forbedring av vårt arbeid med medvirkning og involvering.

For mer informasjon om vårt arbeid relatert til HMS og arbeidsmiljø så henviser vi til utfyllende beskrivelser i GRI-rapportens kapittel om Arbeidsmiljø og helse (Occupational health and safety).

Aktsomhetsvurderinger av leverandørkjeden

I 2022 har vi revidert metodikk for risikokartlegging og gjennomført overordnede og grundigere risikoanalyser av leverandørkjeden i delene av konsernet hvor dette ikke tidligere er blitt gjennomført. Vi har prioritert å gjennomføre tiltak for å forebygge og redusere risiko i leverandørkjeden til bussleveranser. Det har vært spesielt prioritert å jobbe med leverandørene av elektriske busser hvor vi anser risikoen for negative konsekvenser til å være svært høy. Videre har kartleggingen av større underleverandørers arbeid med aktsomhetsvurderinger blitt prioritert, spesielt avtaler innen vedlikehold, renhold, catering og IT.

I 2022 har vi inkludert data fra leverandørreskontro for at risikoanalysen også skal dekke leverandører som ikke ligger i vårt avtalesystem. Vi har gjennomført overordnede risikoanalyser av samtlige avtaler og leverandører med kjøp på over 1 million NOK. Dette har gitt oss oversikt over risikoen som er knyttet til våre direkte leverandører som i hovedsak er norsk registrerte selskaper, men vi har i mindre grad oversikt over leverandørkjeden videre. Dermed har vi ikke god nok oversikt over potensielle faktiske brudd og vesentlig risiko for negative konsekvenser, spesielt for tier 2 og 3 leverandører. Dette er noe vi ønsker å forbedre og vi jobber kontinuerlig med høyrisiko leverandører for å få bedre oversikt over deres leverandørkjeder. Vy har i flere år brukt standard etiske krav til leverandøren i alle våre avtaler og vi etterprøver etterlevelse ved kontraktsinngåelse. Våre leverandører har i stor grad egne etiske retningslinjer og etiske krav til leverandører på plass, men vi opplever at arbeidet med aktsomhetsvurderinger i flere bransjer fremdeles er umodent og flere av våre leverandører har manglende oversikt og oppfølging av risiko egne leverandørkjeder.

I eierskapsmeldingen (Meldt.St.6 2022-2023) står det «Statens forventning om at selskapet gjør aktsomhetsvurderinger i tråd med anerkjente metoder som OECDs aktsomhetsveileder, favner tematisk bredere enn åpenhetslovens virkeområde, da den i tillegg til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold også omfatter forhold knyttet til blant annet klima og natur samt korrupsjon». Vy har klimaregnskap og tiltak for å ivareta klima og miljø i relevante konsernavtaler. Det gjøres også risikoanalyse på korrupsjon for våre leverandører (tier 1). Vi ser allikevel at klima, miljø hvitvasking og korrupsjon bedre kan inkluderes i risikoanalyser og oppfølging av leverandørkjeden og dette er noe vi vil prioritere i 2023.

Vy har identifisert vesentlig risiko for negative konsekvenser i følgende avtalekategorier:

Drift- og vedlikeholdstjenester inkl. materialer og deler
Drifts- og vedlikeholdstjenester av rullende og kjørende materiell er store og viktige avtaleområder. I 2022 har vi kartlagt arbeid med aktsomhetsvurderinger

hos de fire største leverandørene for vedlikeholdstjenester til tog. Disse leverandørene kjøper også inn materialer og deler. Det er gjennomført møter hvor vi har vært tydelige om våre forventninger videre med vår største vedlikeholdsleverandør. I 2023 vil arbeidet fortsette med å få bedre oversikt over leverandørkjeden og risiko knyttet til ulike materialer og deler. Dette vil være tema i oppfølgingsmøter og det vurderes å gjennomføre 1-2 leverandørrevisjoner. En av våre største leverandører av hjulskiver til godstog er fra Ukraina og denne avtalen følges fortløpende opp.

Det er stilt krav til lønns- og arbeidsvilkår i vedlikeholdskontraktene, men vi ønsker å undersøke nærmere hvordan disse vilkårene er etterlevd. I 2023 vil vi også fortsette arbeidet med å få økt oversikt over leverandørkjeden, inklusive for deler og innleid personell, og få mer innsikt i leverandørens arbeid med aktsomhetsvurderinger i egen leverandørkjede.

Elektriske og konvensjonelle busser

Det er svært høy risiko for brudd på arbeidstaker- og menneskerettigheter hos noen av leverandørene innen elektriske busser, og høy risiko hos andre. Disse bussene produseres hovedsakelig i Kina samt at også dette produksjonslandet benyttes i leverandørkjeden til øvrige bussleverandører. Det er særlig høy risiko i leverandørkjeden for batterier. Det er ikke nedlagt forbud mot kjøp fra Kina, men det gjøres grundige vurderinger når leverandører fra dette landet er aktuelle. Leverandørene oppfattes som umodne på aktsomhetsvurderinger og Vy utøver en viktig rolle i å utvikle og gjennomføre åpenhetslovens krav hos disse. I 2022 er det blant annet gjennomført grundige risikoanalyser og informasjonshenting. Det er satt krav til å utarbeide tiltaksplaner for leverandører med høy risiko. Med disse leverandørene gjennomføres det jevnlig møter, hvor det rapporteres på status og fremdrift. Det jobbes også med å kartlegge leverandørkjeden til konvensjonelle busser og få bedre innsikt i risiko der. Avtaleområdet vil fortsette å være et prioritert område hvor vi vil fortsette arbeidet med å kartlegge, påvirke, tilegne oss større innsikt samt undersøke hvorvidt det kan etableres dialog med interessenter. Vy har også meldt seg inn i Nettverk for bærekraftige batterier i regi av DFØ.

Bussmateriell (dekk, bilglass, drivstoff m.m)

I 2022 har vi innhentet informasjon om arbeidet med aktsomhetsvurderinger for de største leverandørene av dekk, bilglass, adblue og drivstoff. Det er også gjennomført møte med vår største dekkleverandør hvor det er kommunisert en forventning om kontinuerlig forbedring av arbeidet fremover og at vi ønsker bedre oversikt over leverandørkjeden. I 2023 vil vi jobbe videre med oppfølging og få bedre oversikt over leverandører og risiko som knytter seg til ladestasjoner.

Elektronisk utstyr

Vy har avtaler på blant annet mobil, pc, nettbrett og multifunksjonsmaskiner. Dette er avtaler vi har jobbet med over tid og vi innhentet egenrapportering fra de største leverandørene av IT utstyr i slutten av 2021. Vi vurderer å gjennomføre stikkprøver av utvalgte produkter i 2023.

elektriske busser, og høy risiko hos andre. Disse bussene produseres hovedsakelig i Kina samt at også dette produksjonslandet benyttes i leverandørkjeden til øvrige bussleverandører. Det er særlig høy risiko i leverandørkjeden for batterier. Det er ikke nedlagt forbud mot kjøp fra Kina, men det gjøres grundige vurderinger når leverandører fra dette landet er aktuelle. Leverandørene oppfattes som umodne

på aktsomhetsvurderinger og Vy utøver en viktig rolle i å utvikle og gjennomføre åpenhetslovens krav hos disse. I 2022 er det blant annet gjennomført grundige risikoanalyser og informasjonsinnhenting. Det er satt krav til å utarbeide tiltaksplaner for leverandører med høy risiko. Med disse leverandørene gjennomføres det jevnlige møter, hvor det rapporteres på status og fremdrift. Det jobbes også med å kartlegge leverandørkjedene til konvensjonelle busser og få bedre innsikt i risiko der. Avtaleområdet vil fortsette å være et prioritert område hvor vi vil fortsette arbeidet med å kartlegge, påvirke, tilegne oss større innsikt samt undersøke hvorvidt det kan etableres dialog med interessenter. Vy har også meldt seg inn i Nettverk for bærekraftige batterier i regi av DFØ.

Bussmateriell (dekk, bilglass, drivstoff m.m) I 2022 har vi innhentet informasjon om arbeidet med aktsomhetsvurderinger for de største leverandørene av dekk, bilglass, adblue og drivstoff. Det er også gjennomført møte med vår største dekkleverandør hvor det er kommunisert en forventning om kontinuerlig forbedring av arbeidet fremover og at vi ønsker bedre oversikt over leverandørkjeden. I 2023 vil vi jobbe videre med oppfølging og få bedre oversikt over leverandører og risiko som knytter seg til ladestasjoner.

Elektronisk utstyr Vy har avtaler på blant annet mobil, pc, nettbrett og multifunksjonsmaskiner. Dette er avtaler vi har jobbet med over tid og vi innhentet egenrapportering fra de største leverandørene av IT utstyr i slutten av 2021. Vi vurderer å gjennomføre stikkprøver av utvalgte produkter i 2023.

I 2022 har vi arbeidet med å få oversikt over leverandørene av elektronisk utstyr til buss og tog. Det er innhentet egenrapportering fra de største leverandørene for å få oversikt over hvordan de jobber med aktsomhetsvurderinger. I 2023 vil vi fortsette dette arbeidet og gjøre dybdeanalyser for risiko knyttet til de ulike produktene.

IT tjenester (utlandet) Vi har ikke god nok oversikt over arbeidet med aktsomhetsvurderinger hos våre IT-tjenesteleverandører i utlandet, hovedsakelig India. I 2022 ble det gjennomført anskaffelse av ny kontrakt for IT-driftstjenester med produksjon i India. Det ble stilt etiske krav i kontrakten som skal følges opp nærmere i 2023. I tillegg skal øvrige leverandører med tjenesteproduksjon i utlandet følges opp knyttet til sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Tekstiler Vy har avtaler på uniformer, arbeidstøy, sengetøy og håndklær og øvrig materiell til kjørende personell, eksempelvis sko og sekker. Dette er alle avtaler vi anser har vesentlig risiko ettersom tekstil er en bransje med kjent risiko for brudd for menneske- og arbeidstakerrettigheter og store deler av produksjonen i våre avtaler skjer i Kina og India. Ved avtaleinngåelse av uniformer ble det stilt strenge krav til bærekraft, og disse følges opp i kvartalsmøter gjennom året. I 2023 ønsker vi i samarbeid med Tradebroker å få bedre oversikt over arbeidet med aktsomhetsvurderinger hos våre leverandører av arbeidstøy.

Transporttjenester inkl. avvikstransport og undertransportører Vy har flere underleverandører som leverer tjenester knyttet til avvikstransport. Både buss og taxi ved avvik i persontransporten i tog, og godstransport på vei ved avvik i

godsvirksomheten. Buss benytter i tillegg underleverandører i sin tjenesteproduksjon for oppdragsgivere i kommuner og fylkeskommuner. Det benyttes også transporttjenester i forbindelse med fylling av vann- og tømming av septik, samt avfallshåndtering.

Godstransport på vei og persontransport på vei er begge bransjer hvor det foreligger allmenngjort tariffavtale og forskrift om informasjons- og påseplikt gjelder. Vy stiller krav til lønn- og arbeidsvilkår ved avtaleinngåelse på avtaleområder som omfattes av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og allmenngjøringsforskrifter. Dette er snakk om svært mange avtaler og systematisk oppfølging og kontroll av etterlevelse er derfor krevende. Vy gjennomfører stikkprøver og dokumentasjonskontroller, men hyppigheten og kontinuiteten kan forbedres. Spesielt avvikstransport knyttet til persontransport er et krevende område å følge opp, da det i hovedsak er ikke-planlagte tjenester.

Renholdstjenester inkl. renholdskjemi Vy er en betydelig kjøper av renholdstjenester, og har kontrakter med eksterne leverandører, men også med datterselskapet Agilia som utfører renholdstjenester for togvirksomheten i Vy.

Renholdsbransjen har kjent risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår og Arbeidstilsynet har klare retningslinjer for hvordan informasjons- og påseplikten skal ivaretas ved kjøp av renholdstjenester. Alle våre avtaleleverandører av renholdstjenester er registrert i Renholdsregisteret. Det er imidlertid identifisert et potensiale for forbedring på etterlevelse av Arbeidstilsynets retningslinjer og dette skal vi prioritere i 2023. Videre vil vi jobbe med å få bedre oversikt over leverandørene av vask og renhold av bussene samt følge opp avtaler innen renholdskjemi i 2023.

Forbruksmaterieill Vy har flere leverandører som leverer gave og profileringsartikler, kontorrekvisita, og hygieneartikler til tog. Det ble i slutten 2021 innhentet dokumentasjon fra disse og vi vurderer å gjennomføre stikkprøver på utvalgte produkter i 2023.

Overnatting, servering og catering Vy har avtaler på kantinetjenester, catering til tog, drikkeflasker til tog og kaffemaskiner inkl. kaffe. Vi har i tillegg avtaler med flere hoteller for overnatting for kjørende personell. I 2022 har vi kartlagt hvordan vår leverandør av catering på tog arbeider med aktsomhetsvurderinger. Det er en allmenngjort tariffavtale for overnatting, servering og catering og det stilles krav til lønns- og arbeidsvilkår i disse avtalene.

Annet I 2022 har vi arbeidet med å få oversikt over leverandørene av elektronisk utstyr til buss og tog. Det er innhentet egenrapportering fra de største leverandørene for å få oversikt over hvordan de jobber med aktsomhetsvurderinger. I 2023 vil vi fortsette dette arbeidet og gjøre dybdeanalyser for risiko knyttet til de ulike produktene.

IT tjenester (utlandet) Vi har ikke god nok oversikt over arbeidet med aktsomhetsvurderinger hos våre IT-tjenesteleverandører i utlandet, hovedsakelig India. I 2022 ble det gjennomført anskaffelse av ny kontrakt for IT-driftstjenester med produksjon i India. Det ble stilt etiske krav i kontrakten

som skal følges opp nærmere i 2023. I tillegg skal øvrige leverandører med tjenesteproduksjon i utlandet følges opp knyttet til sitt arbeid med aktsomhetsvurderinger.

Tekstiler Vy har avtaler på uniformer, arbeidstøy, sengetøy og håndklær og øvrig materiell til kjørende personell, eksempelvis sko og sekker. Dette er alle avtaler vi anser har vesentlig risiko ettersom tekstil er en bransje med kjent risiko for brudd for menneske- og arbeidstakerrettigheter og store deler av produksjonen i våre avtaler skjer i Kina og India. Ved avtaleinngåelse av uniformer ble det stilt strenge krav til bærekraft, og disse følges opp i kvartalsmøter gjennom året. I 2023 ønsker vi i samarbeid med Tradebroker å få bedre oversikt over arbeidet med aktsomhetsvurderinger hos våre leverandører av arbeidstøy.

Transporttjenester inkl. avvikstransport og undertransportører Vy har flere underleverandører som leverer tjenester knyttet til avvikstransport. Både buss og taxi ved avvik i persontransporten i tog, og godstransport på vei ved avvik i godsvirksomheten. Buss benytter i tillegg underleverandører i sin tjenesteproduksjon for oppdragsgivere i kommuner og fylkeskommuner. Det benyttes også transporttjenester i forbindelse med fylling av vann- og tømming av septik, samt avfallshåndtering.

Godstransport på vei og persontransport på vei er begge bransjer hvor det foreligger allmenngjort tariffavtale og forskrift om informasjons- og påseplikt gjelder. Vy stiller krav til lønn- og arbeidsvilkår ved avtaleinngåelse på avtaleområder som omfattes av forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter og allmenngjøringsforskrifter. Dette er snakk om svært mange avtaler og systematisk oppfølging og kontroll av etterlevelse er derfor krevende. Vy gjennomfører stikkprøver og dokumentasjonskontroller, men hyppigheten og kontinuiteten kan forbedres. Spesielt avvikstransport knyttet til persontransport er et krevende område å følge opp, da det i hovedsak er ikke-planlagte tjenester.

Renholdstjenester inkl. renholdskjemi Vy er en betydelig kjøper av renholdstjenester, og har kontrakter med eksterne leverandører, men også med datterselskapet Agilia som utfører renholdstjenester for togvirksomheten i Vy.

Renholdsbransjen har kjent risiko for brudd på lønns- og arbeidsvilkår og Arbeidstilsynet har klare retningslinjer for hvordan informasjons- og påseplikten skal ivaretas ved kjøp av renholdstjenester. Alle våre avtaleleverandører av renholdstjenester er registrert i Renholdsregisteret. Det er imidlertid identifisert et potensiale for forbedring på etterlevelse av Arbeidstilsynets retningslinjer og dette skal vi prioritere i 2023. Videre vil vi jobbe med å få bedre oversikt over leverandørene av vask og renhold av bussene samt følge opp avtaler innen renholdskjemi i 2023.

Forbruksmaterieill Vy har flere leverandører som leverer gave og profileringsartikler, kontorrekvisita, og hygieneartikler til tog. Det ble i slutten 2021 innhentet dokumentasjon fra disse og

vi vurderer å gjennomføre stikkprøver på utvalgte produkter i 2023.

Overnatting, servering og catering Vy har avtaler på kantinetjenester, catering til tog, drikkeflasker til tog og kaffemaskiner inkl. kaffe. Vi har i tillegg avtaler med flere hoteller for overnatting for kjørende personell. I 2022 har vi kartlagt hvordan vår leverandør av catering på tog arbeider med aktsomhetsvurderinger. Det er en allmenngjort tariffavtale for overnatting, servering og catering og det stilles krav til lønns- og arbeidsvilkår i disse avtalene.

Annet Vy har en rekke mindre avtaleområder hvor det kan være vesentlig risiko for negative konsekvenser som kontormøbler, malearbeid og vektertjenester. Det har ikke vært prioritert å følge opp disse utover å stille krav i avtalene. I 2023 ønsker vi å undersøke nærmere lønns- og arbeidsvilkår for tjenesteområdene innleie av personell og arbeidere på terminaler.

Planlagte tiltak i 2023

- Gjennomføre systematisk opplæring av egne ansatte.
- Innføring av nytt innkjøpssystem og forbedret systemstøtte for oppfølging av leverandører.
- Styrke rammeverket for aktsomhetsvurderinger til bedre å inkludere klima, natur og korrupsjon i metodikk for risikokartlegging av leverandørkjeden og oppfølging av underleverandører (tier 2 og 3).
- Tydeliggjøre roller og ansvar for forbedre rutiner for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger.
- Forbedre interne rutiner for kontroll av lønns- og arbeidsvilkår og øke antall kontroller.
- Øke dialog med interessenter, interesseorganisasjoner og andre oppdragsgivere innen samme bransjer, spesielt høyrisiko avtaleområdene elektriske busser, tekstil, it-utstyr og vedlikehold og renhold.
- Samarbeide med Tradebroker om aktsomhetsvurderinger i deres avtaler.
- Kontinuerlig forbedring av aktsomhetsvurderinger og gjennomføring av tiltak innen høyrisiko-kategorier, som nevnt under hver avtalekategori ovenfor.